

tværet, undertiden en altfor knap Fremstilling. Forf. er ojetsynlig ikke Fagmand, ikke Nationaløkonom, heller ikke nogen skarp Tæinker. Han er en frisindet protestantisk Præst, — og i denne Egenskab vender han sig særligt mod de anti-kirkelige Partier til den ene, og de reaktionære kirkelige Partier til den anden Side. Naar han ivrer mod Socialdemokraternes Ugudelighed, har det ikke saa megen Interesse; det er et altfor fortærsket Omraade; — naar han ivrer mod den indre Mission, forlener hans præstelige Værdighed altid denne Polemik nogen Interesse. Trods alle Mangler vil Bogen nok kunne hjælpe det større Publikum med at finde sig tilrette mellem Manchesterpartiet, den religiøse Socialkonservatismes Parti, Socialdemokratiet, Statssocialismen, de Kristeligt-Sociale i Tyskland og i England og hvad nu de forskellige »sociale Partier« hedder. Han opregner Punkt for Punkt baade det »Berettigede, Fortjenstlige, Rigtige«, og det »Fordærvelige og Forkastelige« ved de respektive Partier, lader, som antydet, skønt Præst, helst Andre tale, men griber dog ogsaa selv Ordet.

F. Rohnstock (Sekretär und Hafenmeister beim k. deutschen General-Konsulat in Konstantinopel), volkswirtschaftliche Studien über die Türkei. I. Salonik und sein Hinterland. Konstantinopel, Commissions-Verlag von Lorentz u. Keil 1886. (299 S.) (6 M.)

Macedonien og Øvrealbanien er det Landomraade, som denne Bog omfatter. De »nationaløkonomiske Studier« strækker sig, for dette Binds Vedkommende, ikke synderligt videre end til en detailleret Varestatistik, statistiske Oplysninger om de enkelte Varers Produktion, Indførsel og Udførsel; om Landets øvrige nationaløkonomiske Forhold faar man intet eller saagodtsom intet at høre.

Staatswissenschaftliche Studien. Herausg. v. Prof. Dr. L. Elster. I. H. 5 og 6 Jena, Verlag von Gustav Fischer, 1887.

Det 5te Hefte af disse »Staatsw. Studien«, Dr. Gustav Karl Metzler's Doktor-Dissertation, bringer »Statistische

Untersuchungen über den Einfluss der Getreidepreise auf die Brotpreise und dieser auf die Löhne« (42 S.). Det benyttede Materiale er Frankrigs Statistik. Forf. undersøger først Hvedeprisernes Indflydelse paa Brødpriserne paa forskellige Steder [i Frankrig] til samme Tid. Forf.s Tabeller udviser, at der er en vis gennemsnitlig Parallelitet mellem begge Priser. Han undersøger dernæst Hvedeprisernes Indflydelse paa Brødpriserne paa samme Sted til forskellige Tider. Der er en saadan Indflydelse at konstatere; men den er svagere, og smaa Svingninger i Kornpriserne kan godt forblive uden statistisk paaviselig Indflydelse paa Brødpriserne; undertiden stiger Brødpriserne dog stærkere end Kornpriserne. — Forf. meddeler derefter en Række Tabeller vedrørende Brødpriser og Arbejdsløn paa forskellige Steder [i Frankrig] til samme Tid. Tager man Gennemsnittet af større Tidsrum, vil man bemærke Lønningernes Bestræbelser efter at afpasse sig efter de forskelligt høje Brødpriser, skønt nogen fuldstændig Parallelisme er der rigtignok ingenlunde. — Endelig bringer Forf. Tabeller om Brødpriser og Arbejdsløn paa samme Sted til forskellige Tider. Her ser man ikke nogen større Indflydelse: Arbejdslønnen viser sig at være stegen uden Hensyn til, om Brødpriserne er stegne eller faldne; der maa i alt Fald, synes det, en særdeles betydelig Stigning af Brødpriserne til, for at Arbejdslønnen kan komme til at føle den. — Dr. Metzler's statistiske Undersøgelser bør ikke lades upaaagtede, naar det kommer til Debat af Spørgsmaalet om Korntold.

Det 6te, mere omfangsrige Hefte (147 S.) handler om Produktionen og Forarbejdelsen af samt Handlen med Rav i Preussen fra de ældste Tider til Nutiden. Det interessante Arbejdes Titel er: »Gewinnung, Verarbeitung und Handel des Bernsteins in Preussen von der Ordenszeit bis zur Gegenwart. Eine historisch-volkswirtschaftliche Studie. Von Dr. W. Tesdorpf.«